

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN**

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. évi április hó 15. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

**V É G Z É S T :**

Az emberölés büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2007. évi október hó 29. napján kihirdetett **6.B.1402/2006/35.** számú ítéletét **h e l y b e n h a g y j a** azzal, hogy az első fokú eljárás során felmerült és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen: **188.472.- (egyszáznyolcvannyolcezer-négyszázhetvenkettő/) forint,** míg az állam terhén maradó összeg helyesen: **480.369.- (négy száznyolcvanezer-háromszázhatvankilenc) forint.**

A másodfokú eljárás során felmerült 128.056.- /egyszázhuszonnyolcezer-ötvenhat) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Megállapítja, hogy a vádlott anyja neve helyesen: (vezetéknév, utónév).

**A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.**

**I N D O K O L Á S :**

Az elsőfokú bíróság a vádlottat 1 rb. tettesként elkövetett emberölés büntette miatt 7 év 6 hónap börtönre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által 2006. január 23. napjától 2006. október 13. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság bűnjelnyilvántartásában Bny.13/2006. számon és a Kalocsai Városi Bíróságon 36/2007. számon bevételezett bűnjelek lefoglalását megszüntette, és azok megsemmisítését, illetve (1. sz. tanú neve, lakcíme) alatti lakos részére kiadását rendelte el. Kötelezte a vádlottat 200.732.- forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 468.109.- forint bűnügyi költségről úgy rendelkezett, hogy az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést felmentésért.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.463/2007. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Eljárási szabálysértéseket, a bűnösségi körülményeket, jogszabályi felhívás elmulasztását, valamint az első fokú ítélet rendelkező részében az előzetes fogvatartásra vonatkozó adatnak előzetes letartóztatásként való leírását észrevételezte.

A másodfokú eljárásban a védő fellebbezését írásban indokolta, melyhez a vádlott is csatlakozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság

- tévesen jelölte meg az elkövetés motívumát a vádlott személyiségétől idegen féltékenységekben,
- kifogásolta, hogy nem határozta meg a tényállásban pontosan az eszközként használt kés elkövetés előtti helyét, a sértett és a tanúk elkövetéskori elhelyezkedését,
- nem adta elfogadható indokát annak, hogy a két tanú - **(1. sz. tanú)** és **(2. sz. tanú)** - miért nem látta a vádlotti elkövetéskori teljes mozdulatsort,
- a sebszélekből megállapítható késtartásból téves következtetéssel jutott a kés felvételének hirtelenségére és e mellett tévesen állapította meg az egyenes szándékot,
- tényállásként nem állapította meg, hogy a kés mikor és a sértett milyen testhelyzetében került ki a hátából,
- a szűrés elsőfokú bíróság által megállapított iránya ellentmond az eljáró orvosszakértők az eljárás egyes szakaszaiban előterjesztett erre vonatkozó véleményének,
- nem vette figyelembe, hogy a földön elhelyezett tárgyak azáltal is közelebb kerülhettek a falhoz, hogy a sérülés elszenvedése után maga a sértett mozdította el,
- nem foglalkozott az elsőfokú bíróság az alkoholos befolyásoltság szerepével sem a vádlott, sem a sértett vonatkozásában, holott ennek a vádlott történésekre emlékezése, illetve a sértett emiatti elesésének lehetősége és annak módja szempontjából jelentősége van.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket alaptalannak találta, az ügyészi észrevételeket osztotta.

A védőnek a fellebbezése indokolásában és a fellebbezési nyilvános ülésen a szűrés megállapított irányára vonatkozó kifogása miatt a szűrt sérülés keletkezési módjára, az első fokú ítélet tényállását részben felderítetlennek, és ez okból megalapozatlannak találta [Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja]. Ezen megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a Be. 353. § (1), (2) bekezdése,

**Bf.I.14/2008/8.**

363. § (2) bekezdés b) pontja alapján a nyilvános ülést elnapolta, az ügyben bizonyítást rendelt el és tárgyalást tűzött ki. A bizonyítás keretében meghallgatta az ügyben eljárt **(1. sz. szakértő neve)**, **(2. sz. szakértő neve)**, **(3. sz. szakértő neve)** és **(4. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértőket és **(5. sz. szakértő neve)** igazságügyi nyomszakértőt.

A tárgyaláson a szakértők meghallgatása után a védő bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyhez a vádlott is csatlakozott. (név, lakcím) alatti lakos tanúkénti kihallgatását indítványozta, akivel indítványa szerint kinn az úton beszélt **(2. sz. tanú)**, amikor a mentőt várta, majd odament a vádlott és közöttük kb. 6-8 perces beszélgetés zajlott le. (név)-nek mindketten azt mondták, hogy a sértett beleesett a késbe. A védő szerint mindezen körülmények cáfolják az elsőfokú bíróságnak a beleesés elvetésére vonatkozó azon egyik érvelését, hogy a mentő kiérkezéséig a vádlottnak, **(1. sz. tanú)** és **(2. sz. tanú)** tanúknak elegendő idejük volt ezen keletkezési mód megbeszélésére és a tanú nyilatkozni tudna arra is, látott-e a vádlott kezén vérszenyveződést.

Az ítélet tábla az indítványozott bizonyítást szükségtelennek tartotta. Az irányadó tényállás szerint a kés eltávolítása után, a vádlott **(3. sz. tanú)** közeli tanyájára szaladt, hogy segítséget kérjen. **(3. sz. tanú)** tanú vallomása szerint azt kiabálta, hogy "beleesett a késbe" és valami vérzésről is beszélt (nyomozati iratok 195. oldal 7. bekezdés). A vádlottal **(4. sz. tanú)** volt testközelben és vallotta, nem látta, hogy a ruhája vagy a keze véres lett volna. Mindketten látták, hogy utána a vádlott viasszaszaladt a tanyája felé, és később, amikor mentek el otthonról **(4. sz. tanú)** látta kint állni az utcán a vádlottat **(2. sz. tanú)-val**. A mentő adatlapból és a rendőri feljegyzésből, illetve jelentésekből (nyomozati iratok 59., 65., 67. és 69. oldal) megállapítható, hogy **(1. sz. tanú)** a mentőket értesítette, ahová a bejelentés 18 óra 03 perckor érkezett akként, hogy a sértettet hátra szúrták. A rendőröket a mentők értesítették, a rendőrök 18 óra 07 perckor vonultak a helyszínre, a mentők pedig 18 óra 10 perckor érkeztek. Az irányadó tényállás szerint a sértett halála a sértett sérülését követően 5 percen belül, nagyjából 17 óra 30 perc és 17 óra 50 perc között következett be. A felsorolt adatok alapján a mentők kiérkezéséig a sértett halálától mintegy 20-40 perc, **(1. sz. tanú)** telefonálásától 7 perc telt el. Mivel a vádlott (3. és 4. sz. tanúékhoz) még azelőtt elment, hogy **(1. sz. tanú)** telefonált, és az utat oda-vissza szaladva tette meg, miután visszaérkezett is elegendő idő volt arra, hogy az általa (3. és 4. sz. tanúknak) mondott keletkezési módot (1. és 2. sz. tanúkkal) megbeszélje. Ezt támasztja alá, hogy a kiérkezés után **(1. sz. tanú)** a mentőknek már a késbe való beleesést mondta.

**(4. sz. tanú)** a vádlottat villanyfénynél látta és olyan körülmények között, hogy vele szemben állva, a vádlott mindkét kezével a drótkerítésbe kapaszkodott. Ilyen körülmények között a kezeit nem látta véresnek. A védő indítványa alapján a vádlott (név)-vel (3. és 4. sz. tanúktól) való távozása után találkozhatott. Mivel **(4. sz. tanú)**

megfigyelése és tanúvallomása nem vonható kétségbe, ugyanezen körülményre (név) tanúkenti meghallgatása szükségtelen.

A fentiekre tekintettel, mivel (név) tanúkenti kihallgatásától más tényállás megállapítása nem várható, az ítéltábla a vádlott és a védő bizonyítási indítványát elutasította.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a Be. 258. § (3) bekezdés f) pontjában, illetőleg a Be. 260. § (1) bekezdés 2. mondatában írtak ellenére a védő által pszichológus szakértő kirendelése iránt előterjesztett bizonyítási indítvány elutasítását az ítéletben nem indokolta meg (35. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal).

Az elsőfokú bíróság a vádlottat az életvitelére, **(1. sz. tanú)-val** és a sértettel volt viszonyára részletesen kihallgatta, és a tényállást az e körben általa is vallottakra alapította. Ugyanakkor a nyomozás során a vádlott elmeorvos-szakértői vizsgálata megtörtént (nyomozati iratok 269-273. oldal). Az elmeorvos-szakértők az alkoholfüggőség és a kóros részegség tárgyában nyilvánítottak véleményt, de a vádlott vizsgálata kiterjedt személyiségvonásokra is. A szakértőknek egyéb észrevételük, erre vonatkozó kérdés ellenére nem volt. Mivel az így előterjesztett elmeorvos-szakértői vélemény aggálytalan, pszichológus szakértő kirendelése szükségtelen, mert ettől eltérő tényállás megállapítása nem várható. Az elsőfokú bíróság által elutasított bizonyítási indítvány indokolását az ítéltábla ezáltal ekként pótolta, aminek elmulasztása a fentiekből kitűnően az ügy érdemére kihatással nem volt.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a 2007. március hó 14. napján tartott tárgyaláson meghallgatott **(1. sz. tanú neve)** tanút úgy figyelmeztette a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt mentességi jogára, hogy a figyelmeztetés nem tartalmazza a jogszabályhelynek a Be. 82. § (2) bekezdésében előírt tartalmát, hogy a tanúvallomást megtagadhatja a terhelt hozzátartozója. A Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti mentességi jogára a tanút külön, a törvény szövegével egyezően figyelmeztette. A tanú mindkét figyelmeztetést követően külön, külön nyilatkozott, mentességi jogával nem kívánt élni, és mivel a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra azt követően figyelmeztette az elsőfokú bíróság, miután megállapította, hogy a vádbeli esetkor a vádlott élettársa volt, nyilvánvalóan tudomással bírt arról, hogy a tanúvallomást mint hozzátartozó tagadhatja meg. Ezért az ezzel kapcsolatos eljárás szabálysértés nem zárja ki a tanú vallomásának bizonyítékként való értékelését és ismételt meghallgatását sem teszi szükségessé.

**Bf.I.14/2008/8.**

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ítéltábla az ügy érdemére kiható eljárási

szabálysértést nem észlelt, a felvett bizonyítás és az iratok egybehangzó adataira figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A vádlott senki eltartásáról nem gondoskodik, magas vérnyomás és szívritmuszavar betegségeiben szenved.

Az eszközként használt kés **(1. sz. tanú)** tulajdonát képezte.

A sértett halálának beállta és a vádlott által okozott szúrt sérülés elszenvedése között közvetlen okozati összefüggés állapítható meg.

A szúrás iránya egy hegyes szöget, legfeljebb 45 fokos szöget zárt be.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása a védő álláspontjával szemben hiánytalan, azt a fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel az ítéletábra ítélezésének alapjául elfogadta.

**(1. sz. szakértő neve)** és **(2. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértők a nyomozás során előterjesztett véleményükben a szúrt sérülés irányát enyhén alulról felfelé haladónak írták le. Az első fokú bírósági eljárás során kirendelt **(3. sz. szakértő neve)** és **(4. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértők a sérült képletek anatómiai elhelyezkedése alapján a szúrás irányát akként becsülték meg, hogy a függőleges síkra mintegy 45 fokos, a hát síkjával 30 fok körüli szöget zárhatott be, mellyel **(1. sz. szakértő neve)** és **(2. sz. szakértő neve)** szakértők is egyetértettek. A másodfokú eljárásban **(1. sz. szakértő neve)** és **(2. sz. szakértő neve)** szakértők kifejtették, hogy a függőleges síkhoz képest az enyhén felfelé haladó alatt 0-45 fok közötti szög értendő, **(3. sz. szakértő neve)** és **(4. sz. szakértő neve)** szakértők pedig a 45 foktól 5-10 fokos eltérést határoztak meg. Végül, a két orvosszakértő-páros egyezően arra a véleményre jutott, hogy a szúrás iránya egy hegyes szöget, legfeljebb 45 fokos szöget zárt be. További, kérdésekre adott válaszaikban is egyezően véleményezték, hogy az alkoholos állapot és a hátulról közepes erővel való hátba szúrás nem zárja ki a hanyatt esést; a sértett sérülése kifejezetten szúrt sérülés volt; amennyiben a sértett háttal belerogyott a késbe, a szúrt sérülése csak úgy keletkezhetett, mint hanyatt esésnél, ha a kés olyan mértékben fixen volt rögzítve, hogy a test nem tolt el; amennyiben a sértett a késsel a hátában esett hanyatt és a nyelére a testsúlya ránehezedett, vagy, ha a teste felakadt valamiben, és ezáltal elmozdult, ezen elesési módok a belső szerveken vágott sérüléshez és a szúrcsatorna belső részének kiszélesedéséhez vezettek volna, amire utaló nyom nem volt; ez alól kivétel, ha a sértett féloldalasan esett, és nem esett rá a késre; kitámasztott késbe való beleesés esetén a késnek markolatig be kellett volna hatolnia a testbe; és végül egyetértettek abban, hogy a beleeséses mechanizmus valószínűtlen.

(5. sz. szakértő neve) igazságügyi nyomszakértő a fentiek ismeretében nem módosította azokat a körülményeket, melyek alapján az első fokú eljárásban a beleeséses mechanizmust kizárta. Előadta, hogy a kérdéses szatyorban és körülötte a földön elhelyezett tárgyak közül csak a szerszámos dobozt látta közvetlenül, a többi fényképen és kifejezetten a természettudományi és fizikai alapismereteket vette alapul, amikor azokat az adott környezetben a kés elmozdulás nélküli, fix kitámasztására méretük és formájuk alapján alkalmatlannak találta. Magassága alapján bizonyos szögben egyedül a gumicsizma sarka vagy oldala támaszthatta volna ki, de a fix kitámasztásra az is alkalmatlan volt. Véleményezte azt is, amivel az orvosszakértők is egyetértettek, hogy nem zárható ki, de nem feltétlenül kellett a sértett testéből a kést kihúzó személy kezének összevéréződnie, amennyiben hirtelen mozdulattal húzta ki.

A fentiek ismeretében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott és helyes a vádlott bűnösségére való következtetés is.

A vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott azon védekezésével szemben, hogy a sértett beleesett a késbe, és nem ő szúrta meg, a tényállás megállapításánál a terhelő bizonyítékokat fogadta el.

Az ítélet táblája álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta annak, hogy a vádlotti vallomásokkal szemben miért a terhelő tanúvallomások, a szakértői véleményeket, a helyszín adatait és az egyéb bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául. Nem kétséges, hogy a beleesés lehetőségére vonatkozóan az eljárás egyes szakaszaiban az orvosszakértők között is voltak ellentmondások, de végül a nyomszakértői vélemény és a megítéléshez szükséges egyéb körülmények - vádlotti és tanúvallomások, helyszín adatai, bizonyítási kísérlet adatai - ismeretében egyezően jutottak arra a véleményre, hogy a beleesési mechanizmus valószínűtlen. A nyomszakértő több körülményre alapítottan zárta ki a beleesést, melyek a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeképpen kettő kivételével megdőltek, de ez által a nyomszakértő véleménye kétségesse nem vált. A véleményének az a része ugyanis, hogy beleeséstől a szúrt sérülés csak fixen rögzített késtől keletkezhett az orvosszakértők véleményével, az pedig, hogy az adott környezetben, a szatyorban a kés nem lehetett fixen kitámasztva, az ügyben korábban eljáró (6. sz. szakértő neve) igazságügyi nyomszakértő véleményével egyező. Az ügyben először (6. sz. szakértő neve) igazságügyi nyomszakértő járt el, és készített írásban nyomszakértői véleményt, valamint a tárgyaláson meghallgatásra is került, de

**Bf.I.14/2008/8.**

mivel a szakértői névjegyzékből a későbbiek során kérésére törölték (első fokú 26. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal 4. bekezdés) a továbbiakban az elsőfokú

bíróság **(5. sz. szakértő neve)** igazságügyi nyomszakértőt rendelte ki. **(6. sz. szakértő neve)** igazságügyi nyomszakértőként adott véleményéhez kétség nem fér, azt az írásbeli véleménye előterjesztésénél **(5. sz. szakértő neve)** igazságügyi nyomszakértő ismerte és figyelembe vette. Ilyen körülmények között nem kifogásolható, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást erre is alapította.

A fentiekén túl a vádlott védekezésével szemben nem hagyható figyelmen kívül, hogy amikor **(1. sz. tanú)** meglátta a sértett hátában a kést, ösztönösen kiabálta a vádlott felé, hogy "mit csináltál" tudva azt, hogy az ilyen ösztönös megnyilvánulások valóban tükrözik a szituációt, valamint az sem, hogy **(1. sz. tanú)** amikor a mentőknek telefonált azt a bejelentést tette, hogy a sértettet hátba szúrták.

A fent kifejtettek alapján alátámasztott az elsőfokú bíróságnak azon ténymegállapítása, a sértett szúrt sérülése attól keletkezett, hogy a vádlott megszúrta.

A tényállást támadó, kizárólag a bizonyítékok újra mérlegelésére irányuló, a vádlott felmentését célzó fellebbezések a fentiekre tekintettel eredményre nem vezethettek.

A megállapított tényállás alapján a vádlott cselekményének minősítése is törvényes. Azonban az ítélőtábla teljes mértékben nem osztotta az elsőfokú bíróság által a jogi minősítés körében kifejtetteket. Kétségtelen, hogy a vádlott az ölési cselekményhez emberi élet kioltására kiválóan alkalmas kést használt és közepes, vagy azt meghaladó erővel, köztudottan életfontosságú szerveket tartalmazó testtájékot vett célba. Azonban, a kialakult szándék rögtönösségére és az ehhez kapcsolódó mozdulat hirtelenségére figyelemmel a halálos eredménybe csupán a belenyugvása, és ezáltal az elsőfokú bíróság által megállapított egyenes szándékkal szemben, csak az eshetőleges szándéka állapítható meg.

A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen vette számba. Kiegészítésre abban szorulnak, hogy további enyhítő körülmények a vádlott betegségei az, hogy az eredmény elhárítására irányuló tevékenységként elment mentőt hívni, az eshetőleges szándék és, hogy a bűncselekmény elkövetésétől hosszabb idő telt el. További súlyosító körülmény az elkövetéshez használt eszköz különös veszélyessége és az élet elleni bűncselekmények elszaporodottsága.

A kiegészített bűnösségi körülmények mellett is az ítélőtábla a büntetési célok eléréséhez az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetést arányosnak találta. Enyhítése törvényi lehetőséget nem látott.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság tévesen kötelezte a vádlottat a költségjegyzék 1. tétele alatt bevezetett bűnügyi költségből 12.260.- forint megfizetésére, mert ez az összeg **(1. sz. tanú)** véralkohol vizsgálatával felmerült orvosszakértői díj, amely helyesen az állam terhén marad. A 12.260.- forintot levonva az elsőfokú bíróság által a vádlott terhére megállapított és hozzáadva az állam terhén maradóként megállapított bűnügyi költséghez az ítélet tábla megállapította, hogy az első fokú eljárás során felmerült és vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen 188.472.- forint, míg az állam terhén maradó összeg helyesen 480.369.- forint.

A másodfokú eljárás során a nyomszakértő és az orvosszakértők díjával és útiköltségével, valamint a védő jelenléti díjával összesen 128.056.- forint bűnügyi költség merült fel, mely a Be. 381. § (1) bekezdése, a Be. 339. § (1) bekezdése és a Be. 403. § (5) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság nyilvánvaló elírás folytán tévesen hívta fel a börtönfokozatra a jogszabályhelyet, mert az - helyesen - Btk. 43. § a) pontja, szükségtelenül hívta fel a Be. 338. § (1) bekezdés 2. mondatát, amit az ítélet tábla ezennel mellőzött és elmulasztotta felhívni az előzetes fogvatartás beszámítására a Btk. 99. § (2) bekezdését, amit az ítélet tábla ezennel pótol.

Ugyanakkor az első fokú ítélet rendelkező részében a személyi adatok előtt, mivel a vádlott őrizetben is volt tévesen került leírásra, hogy 2006. január 23. napjától 2006. október 13. napjáig eltelt időt előzetes letartóztatásban töltötte, ezért ez - helyesen - ahogy a beszámításnál is, előzetes fogvatartásban töltött idő.

Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része helytelenül tartalmazza a vádlott anyja nevének utónevét, ezért a vádlott személyi igazolványából megállapította, hogy az anyja neve helyesen: (vezetéknév, utónév)

**Bf.I.14/2008/8.**

Szeged, 2008. április 15.

Dr. Hegedűs István s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s.k.  
a tanács tagja, előadó

Sefta Márta dr. s.k.  
a tanács tagja



A Szegedi Ítéltábla Bf.I.14/2008/8. számú végzése és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 6.B.1402/2006/35. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. április 15.

Dr. Hegedűs István s.k.  
a tanács elnöke